

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI**COMITETUL EXECUTIV****HOTĂRÂREA Nr. 60****din 12 martie 2026****Pentru aprobarea Regulamentului
privind creditarea responsabilă a consumatorilor**

În temeiul art.5² alin.(1), pct.3), lit. c) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, art.38¹ alin.(1) și art.84 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), cu modificările ulterioare, art.23 alin.(4) lit. e) din Legea nr.1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.108-112, art.200), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor, conform anexei.
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a trei luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
3. La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, se abrogă:
  - 3.1.Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 101/2022 pentru aprobarea Regulamentului privind creditarea responsabilă a consumatorilor de către bănci;
  - 3.2.Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 20/5/2022 cu privire la aprobarea Regulamentului privind cerințele de creditare responsabilă aplicate organizațiilor de creditare nebancaară.

**Președintele
Comitetului executiv**

Anca-Dana DRAGU

Chișinău, 12 martie 2026.
Nr. 60.

REGULAMENT privind creditarea responsabilă a consumatorilor

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind creditarea responsabilă a consumatorilor (în continuare – Regulament) stabilește pentru băncile din Republica Moldova, sucursalele din Republica Moldova ale băncilor din alte state, precum și pentru organizațiile de creditare nebancaară (în continuare – creditori) cerințele de creditare responsabilă a consumatorilor în conformitate cu care se evaluează bonitatea acestora la acordarea creditelor și/sau a leasingului financiar.

2. Prevederile Regulamentului se aplică creditelor și/sau leasingului financiar acordate consumatorilor.

3. Prevederile pct.8, subpct.8.6 - 8.8 și ale Secțiunilor 3 - 5 din Capitolul II nu se aplică:

3.1. creditelor restructurate;

3.2. creditelor sub forma unei facilități de tip „descoperit de cont” (overdraft) și în baza cărora creditul trebuie rambursat în termen de o lună;

3.3. creditelor garantate integral pe întreaga perioadă de derulare cu mijloace bănești (depozit garanție) la o bancă;

3.4. creditelor preluate de către terți în caz de deces al debitorului sau partaj;

3.5. creditelor care sunt rezultatul unei hotărâri pronunțate de o instanță judecătorească sau de o altă autoritate instituită conform legii;

3.6. creditelor privind amânarea, cu titlu gratuit, a plății unei datorii existente;

3.7. creditelor acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, la o rată a dobânzii mai mică decât cea practică în mod obișnuit pe piață, fără dobândă sau în condiții mai avantajoase pentru consumator decât cele obișnuite pe piață.

4. Persoana fizică, căreia urmează să i se acorde credit, are calitatea de consumator, dacă creditorul nu a obținut documente care să confirme desfășurarea, de către aceasta, a activității de întreprinzător, profesionale sau independente, în a cărui scop se solicită creditul.

5. Termenii și expresiile utilizate în Regulament au semnificația prevăzută în Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (în continuare – Legea nr.202/2017), Legea nr.1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancaară (în continuare – Legea nr.1/2018), Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare și în actele normative adoptate de Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare în aplicarea Legii nr.202/2017 și Legii nr.1/2018, dacă Regulamentul nu prevede altfel.

6. În sensul Regulamentului se utilizează următoarele noțiuni:

6.1. **activitate de întreprinzător, profesională sau independentă** – orice activitate desfășurată potrivit legislației, care corespunde concomitent următoarelor criterii de bază:

6.1.1. este o activitate de fabricare bunuri/executare lucrări/prestare servicii;

6.1.2. are drept scop asigurarea unei surse permanente de venituri;

6.1.3. este desfășurată în mod independent, sub proprie responsabilitate;

6.1.4. este înregistrată sub formă de întreprindere individuală sau în alte moduri

prevăzute de legislație.

6.2. credit acordat consumatorului – o sumă de bani ca împrumut pusă la dispoziție de creditor sau pe care creditorul s-a angajat să o pună la dispoziția unui consumator, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente; finanțările de tip leasing financiar sunt asimilate creditului;

6.3. credit de consum – credit acordat consumatorului, altul decât cel clasificat ca credit pentru investiții imobiliare prevăzut la subpct.6.4;

6.4. credit pentru investiții imobiliare – credit acordat consumatorului, destinat dobândirii sau conservării dreptului de proprietate asupra unui teren, a unei construcții și/sau a unei părți componente a clădirii, realizate sau care urmează să se realizeze, ori modernizării, consolidării sau extinderii unei construcții și/sau a unei părți componente a clădirii, ori pentru valorificarea unui teren și care este garantat cu gaj constituit asupra cel puțin unui bun imobil;

6.5. credit restructurat – credit acordat consumatorului, nerambursat/nestins, la care ulterior, în baza unui acord, au fost modificate termenele de efectuare a plăților expirate sau a fost prelungit termenul de rambursare/stingere a plății stabilite conform contractului;

6.6. imobil ipotecat – imobilul, depus ca garanție pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor în temeiul unui contract de credit acordat consumatorului;

6.7. prețul imobilului ipotecat – prețul imobilului, care urmează a fi obiectul contractului de vânzare-cumpărare, sau care este specificat în contractul de vânzare-cumpărare (dacă există un asemenea contract cu o vechime nu mai mare de 6 luni la data solicitării creditului) a bunului respectiv;

6.8. raportul dintre credite și garanții (în continuare - RCG) – raportul dintre valoarea totală a creditului acordat consumatorului și valoarea imobilelor ipotecate aferent creditului respectiv, exprimat în procente, astfel cum este reglementat în Secțiunea 3 din Capitolul II;

6.9. raportul dintre serviciul datoriei și venituri (în continuare – RSDV) – raportul dintre serviciul datoriei și venitul mediu lunar al consumatorului, exprimat în procente, astfel cum este reglementat în Secțiunea 4 din Capitolul II;

6.10. serviciul datoriei – valoarea medie lunară a obligațiilor de plată pentru deservirea datoriei totale a consumatorului rezultate din creditele/împrumuturile /alte obligații ale consumatorului, astfel precum este prevăzut în Secțiunea 4 din Capitolul II;

6.11. test de sensibilitate – o metodă cantitativă, utilizată de creditor pentru a verifica capacitatea consumatorului de a rambursa creditul în scenariul de creștere a ratei dobânzii;

6.12. valoarea de piață – valoarea de piață cum este definită la art.1 din Legea nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, estimată în cel mai recent raport de evaluare, efectuat de către un evaluator independent a bunurilor imobile, deținut de creditor;

6.13. venitul mediu lunar al consumatorului – venitul mediu lunar net al consumatorului, utilizat la determinarea bonității acestuia la depunerea cererii pentru acordarea creditului, astfel cum este reglementat în Secțiunea 4 din Capitolul II;

6.14. venituri confirmate – veniturile efectiv încasate, ce pot fi confirmate prin documente emise de autoritățile publice, bănci, entitățile din domeniul financiar nebanca și/sau birourile istoriilor de credit, inclusiv remitențele care pot fi confirmate documentar, certificatele de salariu pentru funcționarii publici cu statut special care nu pot confirma veniturile încasate prin alte surse oficiale, precum și veniturile confirmate în baza documentelor primare cu regim special prevăzute în Hotărârea Guvernului nr.294/1998 cu privire la executarea Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.406/1997.

Capitolul II CREDITAREA RESPONSABILĂ

Secțiunea 1. Principiile de creditare responsabilă

7. Creditarea responsabilă reprezintă activitatea de creditare, în cadrul căreia creditorul efectuează o evaluare a bonității consumatorului, nu își asumă un risc ridicat de credit, nu permite consumatorului să își asume, în temeiul contractelor de credit, obligații financiare care excedează capacitatea sa financiară de rambursare și nu contribuie la acumularea rapidă a gradului de îndatorare a consumatorilor.

8. Anterior încheierii contractului de credit și/sau de leasing financiar cu consumatorul, creditorul trebuie:

8.1. să evalueze bonitatea consumatorului, bazându-se pe informații din surse oficiale care să documenteze veniturile confirmate, obligațiile de credit asumate și pe alte informații disponibile creditorului, care pot afecta bonitatea consumatorului, în conformitate cu Secțiunea 2;

8.2. să se bazeze cu preponderență pe principiul prevenirii oricăror întâzieri în efectuarea plăților, a nerambursării creditelor sau a exercitării drepturilor de gaj;

8.3. să se bazeze primordial pe principiul rambursării creditului din venitul confirmat al consumatorului și nu pe recuperarea forțată din contul bunului găjat sau din contul modificării valorii bunului găjat sau din contul altor active ale consumatorului;

8.4. să se asigure că capacitatea consumatorului de a-și îndeplini obligațiile în temeiul contractului de credit nu se bazează pe așteptări privind creșterea venitului consumatorului;

8.5. să efectueze evaluarea în mod obiectiv, bazându-se pe informațiile utilizate pentru evaluarea bonității, ținând cont de sustenabilitatea veniturilor consumatorului, istoria de credit, factorii obiectivi privind diminuarea veniturilor și toate obligațiile financiare existente cunoscute creditorului;

8.6. în cazul creditelor pentru investiții imobiliare, să se bazeze pe limitarea raportului dintre valoarea creditului și valoarea de piață sau prețul imobilului ipotecat, aplicând „raportul dintre credite și garanții” (RCG), în conformitate cu Secțiunea 3;

8.7. să se bazeze pe limitarea raportului dintre serviciul datoriei și venituri, aplicând „raportul dintre serviciul datoriei și venituri” (RSDV), în conformitate cu Secțiunea 4;

8.8. să respecte limitarea scadenței maxime a creditului, în conformitate cu Secțiunea 5;

8.9. să asigure stabilirea graficului de rambursare a creditului în tranșe regulate și relativ egale, în descreștere sau după caz, în concordanță cu periodicitatea obținerii veniturilor de către consumator, fără amânarea plății principalului în apropierea scadenței creditului, în vederea evitării concentrării plăților și îndatorării excesive a consumatorului.

Secțiunea 2. Evaluarea bonității consumatorului

9. Evaluarea bonității unui consumator reprezintă evaluarea capacității consumatorului de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de credit și/sau de leasing financiar, pe care consumatorul ar putea să o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate.

10. Decizia creditorului de a acorda credit trebuie să se bazeze pe o evaluare prudentă a capacității consumatorului de a rambursa creditul pe durata contractului de credit.

11. În cazul în care creditul este acordat la doi sau mai mulți consumatori (codebitori), venitul și obligațiile financiare ale acestora trebuie evaluate împreună.

12. În cazul garantării creditului prin fidejusiune, creditorul trebuie să asigure, înainte de asumarea fidejusiunii, informarea fidejursorului cel puțin despre prevederile Codului Civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 privind obligațiile fidejursorului, efectele generale ale fidejusiunii preconizate și riscurile la care se expune fidejursorul.

13. La evaluarea bonității unui consumator, creditorul asigură colectarea și evaluarea informațiilor luând în considerare, cel puțin următoarele:

13.1. veniturile confirmate ale consumatorului, diversitatea, sustenabilitatea, dinamica posibilă a veniturilor în viitor în baza factorilor obiectiv cunoscuți;

13.2. obligațiile consumatorului în temeiul contractelor de credit în curs de executare cumulate cu obligațiile de plată care derivă din contractul de credit solicitat, precum și alte obligații financiare ale acestuia pe baza unui volum suficient de informații obținute inclusiv de la consumator și pe baza consultării bazei de date relevante;

13.3. istoria de credit a consumatorului, obligațiile de credit restante și alte informații cunoscute despre îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor financiare curente sau anterioare de către consumator, inclusiv și a obligațiilor sub forma de sancțiuni pecuniare (contravenționale, penale, etc.);

13.4. impactul circumstanțelor indicate de consumator sau cunoscute de creditor asupra situației financiare a consumatorului, precum și a altor factori obiectivi care pot afecta capacitatea consumatorului de a-și îndeplini obligațiile financiare, care pot provoca probleme financiare sau îndatorarea excesivă a consumatorului.

14. Informația specificată la pct.13 urmează să se verifice de către creditor cu datele din sursele oficiale accesibile (birourile istoriilor de credit, istoria de credit internă, extrasele de conturi emise de bănci și prestatori de servicii de plată nebankari, Serviciul Fiscal de Stat și alte surse oficiale în temeiul legislației) relevante pentru evaluarea bonității consumatorului sau alte surse relevante care certifică veniturile confirmate și obligațiile consumatorului.

15. În cazul constatării divergențelor dintre datoriile declarate de consumator și cele preluate din birourile istoriilor de credite din Republica Moldova și/sau din alte surse oficiale disponibile, se va considera valoarea mai mare dintre cele două.

16. Față de categoriile de venituri, care se pot modifica semnificativ (variația sumei ultimelor 3 încasări din aceeași sursă depășește 15%) sau a căror sustenabilitate este îndoielnică, se aplică coeficienți de ajustare în funcție de gradul de certitudine și de caracterul de permanență al acestor venituri, stabilite și revizuite de creditor în politicile sale interne.

17. În cazurile menționate în pct.16 și atunci când consumatorul deține o sursă de venituri neregulate (de ex. din activitate de întreprinzător, profesională sau individuală, în baza patentei de întreprinzător, din arendă/chirie/locațiune, drepturi de autor), creditorul urmează să recunoască venitul în scopul calculării RSDV, în cazul în care sunt confirmate cel puțin 3 încasări pe parcursul a 6 luni consecutive în decurs de 12 luni până la depunerea cererii pentru credit. În cazul veniturilor din lucrări sezoniere, regularitatea cărora poate fi demonstrată de consumator pe parcursul cel puțin a ultimilor 2 ani de activitate, se recunosc veniturile încasate pe parcursul a 6 luni neconsecutive în decurs de 24 luni până la depunerea cererii de credit. În cazul în care consumatorul primește venituri sub formă de dividende sau alte venituri care conform contractului sunt obținute anual, creditorul urmează să recunoască, în scopul calculării RSDV, venituri încasate pe parcursul ultimelor 12 luni până la depunerea cererii pentru creditul respectiv, ținând cont de prevederile pct.16.

18. În cazul în care consumatorul solicită majorarea valorii totale a creditului după încheierea contractului de credit inițial, creditorul urmează să efectueze evaluarea repetată a bonității consumatorului. Evaluarea repetată urmează să fie realizată în baza informațiilor actualizate aferente consumatorului și garanțiilor, în cazul existenței acestora, acceptate de creditor pentru asigurarea creditului/împrumutului.

19. În cazul în care creditul este acordat sau atașat la cursul unei monede, iar consumatorul primește venituri într-o altă monedă decât cea a creditului, creditorul trebuie să țină cont de riscul valutar și să aplice limita RSDV de **30%**.

Secțiunea 3. Raportul dintre credite și garanții

20. RCG se aplică numai creditelor pentru investiții imobiliare acordate consumatorilor și nu poate depăși **80%**, cu excepția cazurilor specificate la pct.25 și 28.

21. La determinarea mărimii RCG, creditorul urmează să excludă ipoteza majorării valorii imobilului în viitor (datorită creșterii prețului imobilului, schimbării destinației imobilului, etc.).

22. RCG se calculează în conformitate cu următoarea formulă:

$$RCG = \frac{\text{Valoarea totală a creditului}}{\text{Valoarea imobilelor ipotocate}} \times 100\%$$

unde:

Valoarea totală a creditului reprezintă suma creditului, contractată în cadrul unui contract de credit;

Valoarea imobilelor ipotocate nu va depăși suma dintre valoarea de piață sau prețul imobilului ipotecat, oricare dintre cele două este mai mică, pentru toate imobilele ipotocate pentru creditul respectiv.

23. În cazul în care valoarea imobilului care este ipotecat s-a majorat față de prețul specificat în contractul de vânzare-cumpărare, urmare a investițiilor capitale efectuate după procurarea acestuia, în valoarea imobilelor ipotocate se va include valoarea de piață a imobilului ipotecat.

24. În cazul în care imobilul este ipotecat pentru două sau mai multe credite, valoarea imobilului se divizează proporțional pe aceste credite, în funcție de soldul creditelor.

25. RCG nu se aplică contractelor de credit care vizează refinanțarea creditelor acordate consumatorului, cu condiția îndeplinirii tuturor condițiilor de mai jos:

25.1. soldul curent al sumei creditului nu crește urmare a refinanțării;

25.2. imobilul ipotecat rămâne același care asigură creditul refinanțat și valoarea de piață a acestuia nu s-a diminuat comparativ cu valoarea de piață indicată în contractul de ipotecă încheiat în scopul garantării creditului refinanțat, sau în gaj se propune alt imobil astfel ca valoarea de piață a imobilelor ipotocate să nu fie mai mică decât valoarea de piață a imobilului, indicată în contractul de ipotecă încheiat în scopul garantării creditului refinanțat.

26. În cazul în care consumatorul încheie un contract de credit, iar statul, direct sau indirect, compensează și/sau garantează parțial/total creditul în conformitate cu procedura prevăzută de actele normative ale Republicii Moldova, limita RCG se va calcula ținând cont de cota din credit compensată și/sau garantată, după cum urmează:

$$RCG = \frac{\text{Valoarea totală a creditului} - \text{Valoarea garanției (compensației) de stat}}{\text{Valoarea imobilelor ipotocate}} \times 100\%$$

27. În cazul în care creditul este asigurat parțial printr-o garanție reală sub forma unor depozite în numerar, constituite de către consumator la creditor, a cărei scadență depășește scadența creditului garantat, limita RCG se va calcula prin deducerea valorii garanției reale din valoarea totală a creditului, după cum urmează:

$$RCG = \frac{\text{Valoarea totală a creditului} - \text{Valoarea depozitelor garanții}}{\text{Valoarea imobilelor ipotecate}} \times 100\%$$

28. RCG poate fi mai mare decât valoarea indicată la pct.20, în cazul când la încheierea de către consumator a unui contract de credit pentru finanțarea achiziției sau construirii altei locuințe, diferite decât cea ipotecată inițial pentru garantarea creditului/împrumutului, acesta se angajează, într-un termen rezonabil stabilit în contractul de credit, să reducă obligațiile asumate prin valoarea echivalentă a mărimii mijloacelor bănești obținute din vânzarea locuinței ipotecate inițial, care este confirmată documentar ca locuință de bază la momentul încheierii contractului de credit. Dispozițiile prezentului punct pot fi aplicate numai atunci când creditorul obține acte confirmative conform cărora consumatorul, după ce va vinde locuința de bază în cadrul termenului rezonabil stabilit în contractul de credit, va avea mijloace bănești suficiente pentru a reduce obligațiile asumate în temeiul contractului de credit într-o asemenea măsură, încât RCG să nu depășească valoarea indicată la pct.20.

29. În sensul pct.28 un termen rezonabil reprezintă un termen de:

29.1. cel mult 12 luni de la data încheierii contractului de credit în cazul unui contract de credit pentru construirea bunului imobil, și

29.2. cel mult 3 luni de la data încheierii contractului de credit în cazul unui contract de credit pentru achiziția bunului imobil.

30. Ponderea sumei creditelor acordate conform cerințelor pct.28 în cuantumul total al creditelor noi pentru finanțarea achiziției sau construirii locuinței, acordate persoanelor fizice de creditor, pe parcursul ultimelor 3 luni anterior acordării, nu trebuie să fie mai mare decât **15%**.

Secțiunea 4. Raportul dintre serviciul datoriei și venituri

31. RSDV se aplică tuturor creditelor acordate consumatorilor, care intră în domeniul de reglementare al Regulamentului cu excepția cazului, specificat la pct.39.

32. Înainte de a calcula RSDV pentru creditul solicitat de către consumator, creditorul va verifica informația privind veniturile confirmate ale consumatorului și informația privind serviciul datoriei tuturor creditelor/împrumuturilor valabile la momentul aprobării creditului în conformitate cu prevederile Secțiunii 2.

33. Creditorul trebuie să obțină rapoartele istoriei de credit aferente consumatorului care a solicitat creditul/împrumutul, de la toate birourile istoriilor de credit funcționale, inclusiv prin intermediul schimbului de informații între acestea. Rapoartele istoriei de credit trebuie să conțină informațiile, prezentate de către sursele de formare a istoriilor de credit stabilite conform prevederilor art.6 din Legea nr.122/2008 privind birourile istoriilor de credit, necesare în vederea calculării serviciului datoriei. Creditorul nu poartă responsabilitate pentru calitatea informațiilor obținute din rapoartele istoriei de credit prezentate de birourile istoriilor de credit.

34. RSDV nu trebuie să depășească **40%**, cu excepția cazurilor specificate la pct.41-42.

35. În cazul refinanțării unui credit eliberat anterior, valoarea deservirii acestuia va fi substituită, în calcul, cu valoarea deservirii creditului nou.

36. RSDV se calculează conform formulei:

$$RSDV = \frac{\text{Serviciul datoriei}}{\text{Venitul mediu lunar}} \times 100\%$$

unde:

Serviciul datoriei - valoarea medie lunară a obligațiilor de plată pentru deservirea datoriei totale a consumatorului cunoscute creditorului la etapa evaluării bonității consumatorului, calculată ca suma plăților medii lunare calculate pentru toate creditele/împrumuturile/ alte obligații ale consumatorului, inclusiv a celor la care acesta participă în calitate de codebitor, la momentul eliberării creditului împreună cu plata medie lunară a creditului nou. Plata medie lunară aferentă unui credit/împrumut/altor obligații se calculează ca raport al valorii creditului/împrumutului/altor obligații, a dobânzii și a altor plăți aferente la scadența reziduală a creditului/împrumutului/altor obligații în luni.

Venitul mediu lunar - venitul mediu lunar al consumatorului obținut de consumator în cel puțin ultimele 6 luni disponibile pentru evaluare, calculat după deducerea obligațiilor fiscale specificate în legislație (net), dar nu mai mult de 12 luni până la depunerea cererii pentru credit. În calculul venitului mediu lunar se vor include doar veniturile confirmate cu caracter regulat pe care creditorul le recunoaște drept sustenabile, ținând cont de prevederile pct.17; iar sustenabilitatea pe termen lung a venitului va fi, de asemenea, evaluată de creditor. În cazul veniturilor obținute din pensie sau veniturilor din salariu pentru salariații care revin la serviciu (din concediul de maternitate, concediul parțial plătit pentru îngrijirea copilului, etc.), creditorul poate accepta pentru calcul o încasare pentru o lună.

37. Pentru contractele de credit prin care consumatorului i se acordă dreptul de a trage mijloace fără a depăși limita de credit stabilită, plata medie lunară se calculează prin adăugarea valorii limitei de credit și serviciul datoriei împărțit la numărul de luni stabilit de către creditor în graficul de rambursare a creditului.

38. Pentru creditele solicitate pentru acordare cu rata flotantă a dobânzii (care poate fi modificată în mod regulat sau în conformitate cu termenele și condițiile specificate în contractul de credit pe durata de valabilitate a acestuia), creditorul trebuie să efectueze un test de sensibilitate la rata dobânzii și să se asigure că consumatorul va putea onora obligațiile aferente creditului solicitat dacă rata dobânzii crește. În cadrul testului de sensibilitate, la calcularea RSDV, creditorul trebuie să utilizeze rata aplicabilă a dobânzii pentru credit nu mai mică decât rata medie ponderată a dobânzilor pentru creditele noi acordate conform ultimului raport publicat de Banca Națională, pentru tipul și termenul corespunzător al creditului plus 4 puncte procentuale. Valoarea RSDV obținută urmare a testului de sensibilitate al ratei dobânzii la credit nu trebuie să depășească nivelul de **55%**, cu excepția cazului specificat la pct.41 pentru care se va aplica nivelul de **70%**.

39. RSDV nu se aplică creditelor acordate în baza Legii nr.293/2017 privind unele măsuri în vederea implementării Programului de stat "Prima casă".

40. În cazul imposibilității demonstrării venitului confirmat al consumatorului, prin derogare de la prevederile Regulamentului, decizia de acordare a împrumutului trebuie să se bazeze pe o evaluare prudentă a capacității consumatorului de a rambursa creditul pe durata contractului de credit, iar mărimea maximă cumulativă a serviciului datoriei lunare a consumatorului nu va depăși 40% din cuantumul salariului minim pe țară, stabilit de Guvernul Republicii Moldova pentru anul în care se ia decizia de creditare.

41. RSDV al consumatorului poate fi mai mare cu până la 15 puncte procentuale decât valoarea specificată la pct.19 și 34, atunci când venitul mediu lunar al consumatorului, descris la pct.36, depășește cel puțin de două ori mărimea salariului mediu lunar pe economie aprobată de Guvern pentru anul în care se ia decizia de creditare.

42. În cazul și în condițiile specificate la pct.28, RSDV al consumatorului poate depăși temporar valoarea indicată la pct.34, cu condiția ca creditorul să se asigure că consumatorul va putea onora toate obligațiile asumate.

Secțiunea 5. Scadența maximă a creditului

43. Scadența maximă a unui credit pentru investiții imobiliare nu poate depăși 30 de ani, cu excepția cazului specificat la pct.46.

44. Scadența maximă a unui credit de consum nu poate depăși 5 ani, cu excepția cazurilor specificate la pct.45 - 47.

45. Scadența maximă a unui contract de leasing financiar nu poate depăși 7 ani, cu excepția cazului specificat la pct.46.

46. Scadența maximă a unui credit care vizează refinanțarea creditului acordat consumatorului poate depăși perioada indicată la pct.43 - 45, cu condiția îndeplinirii concomitente a următoarelor cerințe:

46.1. soldul rămas al creditului refinanțat nu crește ca urmare a refinanțării;

46.2. bunul gajat rămâne neschimbat sau bunuri suplimentare sunt gajate, în cazul creditelor cu gaj;

46.3. scadența stabilită în contractul de credit nu depășește scadența rămasă a creditului supus refinanțării.

47. Prin derogare de la dispozițiile pct.44, este permisă prelungirea peste scadența maximă stabilită la pct.44 a facilităților de creditare de tip revolving acordate, cu condiția ca creditorul să reevalueze RSDV a consumatorului cel puțin la sfârșitul fiecărui interval indicat la pct.44, calculat din data acordării/prelungirii creditului.

Capitolul III RAPORTAREA

48. Băncile raportează către Banca Națională a Moldovei valorile RCG și RSDV, precum și a componentelor acestora, în conformitate cu cerințele stabilite prin Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.54/2016.

49. Organizațiile de creditare nebancaară raportează către Banca Națională a Moldovei valorile RCG și RSDV, în conformitate cu cerințele stabilite prin Instrucțiunea cu privire la raportarea organizațiilor de creditare nebancaară, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.15/2024.

Capitolul IV ALTE DISPOZIȚII

50. În cazul în care băncile și/sau organizațiile de creditare nebancaară acordă credite, utilizând serviciile intermediarilor de credit, responsabilitatea pentru respectarea Regulamentului revine în totalitate băncilor și/sau organizațiilor de creditare nebancaară.